

TAURIŪJŲ METALŲ GAMINIŲ KONTROLĖS IR PRABAVIMO KONVENCIJOS I IR II PRIEDAI

Priimta 1972 m. lapkričio 15 d. Vienoje

Įsigaliojo 1975 m. birželio 27 d.

Su pakeitimais, padarytais:

- 1978 m. gegužės 23 d. (įsigaliojo 1980 m. liepos 14 d.),
- 1988 m. lapkričio 24 d. (įsigaliojo 1989 m. gruodžio 13 d.),
- 1998 m. gegužės 25 ir 26 d. (įsigaliojo 2000 m. kovo 10 d.),
- 2002 m. spalio 15 d. (įsigaliojo 2004 m. rugpjūčio 10 d.),
- 2010 m. spalio 11 d. (įsigaliojo 2011 m. rugpjūčio 3 d.),
- 2018 m. balandžio 20 d. (įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d.)

I PRIEDAS

Sąvokos ir techniniai reikalavimai

1. Sąvokos

Šioje Konvencijoje vartojamos šios sąvokos:

1.1. Taurieji metalai

Taurieji metalai – tai platina, auksas, paladis ir sidabras. Platina yra pats tauriausias metalas, po to eina auksas, paladis ir sidabras.

1.2. Tauriojo metalo lydinys

Tauriojo metalo lydinys – kietas tirpalas, kuriame yra bent vienas taurusis metalas.

1.3. Tauriojo metalo gaminys

Tauriojo metalo gaminys – papuošalas, auksakalio, sidabrakalio ar laikrodininko gaminys ar koks nors kitas daiktas, visas ar iš dalies pagamintas iš tauriųjų metalų ar jų lydinių. „Iš dalies“ reiškia, kad tauriojo metalo gaminyje gali būti:

- i) ne metalo dalių;
- ii) netauriųjų metalų dalių, kurios naudojamos techniniais tikslais ir (arba) kaip papuošimas (žr. 1.5 papunktį).

1.4. Mišrus tauriojo metalo gaminys

Mišrus tauriojo metalo gaminys – gaminys, pagamintas iš dviejų ar daugiau tauriųjų metalų lydinių.

1.5. Daugiametalis gaminys

Daugiametalis gaminys – gaminys, kurį sudaro tauriojo metalo dalys ir netauriojo metalo dalys.

1.6. Praba

Praba – nurodyto tauriojo metalo kiekis, matuojamas lydinio masės dalimis tūkstantyje dalių.

1.7. Prabos standartas

Prabos standartas – minimalus nurodytų tauriųjų metalų kiekis, matuojamas lydinio masės dalimis tūkstantyje dalių.

1.8. Danga / padengimas

Danga arba padengimas – vienas ar keli medžiagos sluoksniai, kuriais, jei leidžia Nuolatinis komitetas, padengiamas visas tauriojo metalo gaminys ar jo dalis, pavyzdžiui, cheminiu, elektrocheminiu, mechaniniu ar fiziniu būdu.

1.9. Netaurieji metalai

Netaurieji metalai – visi metalai, išskyrus platiną, auksą, paladį ir sidabrą.

1.10. Tyrimas

Tyrimas – tauriojo metalo lydinio kiekybinė analizė, atliekama II priedo 3.2 papunktyje apibrėžtu būdu.

1.11. Kitos apibrėžtys ir papildomi išsamūs nurodymai

Nuolatinis komitetas gali priimti sprendimą dėl kitų apibrėžčių ir papildomų išsamių nurodymų.

2. Techniniai reikalavimai

2.1. Gaminiai, kuriems Konvencija netaikoma

Konvencija netaikoma:

- a) gaminiams, pagamintiems iš lydinių, kurių prabos Nuolatinis komitetas nėra apibrėžęs;
- b) bet kuriam gaminiui, kurį ketinama naudoti medicinos, odontologijos, veterinarijos, mokslo ar technikos tikslais;
- c) monetoms, kurios skirtos atsiskaitymams;
- d) dalims ar pusgaminiais (pavyzdžiui, metalinėms dalims ar paviršiaus sluoksniui);
- e) žaliavoms, tokioms kaip strypai, plokštelės, viela ir cilindrai;
- f) netauriųjų metalų gaminiams, padengtiems tauriuoju metalu;
- g) bet kuriam kitam gaminiui, dėl kurio sprendimą priima Nuolatinis komitetas.

Todėl a–g punktuose nurodytų gaminių negalima įspauduoti bendruoju kontrolės ženklu.

2.2. Pagal Konvenciją taikomi prabos standartai

Remiantis Konvencijos 1 straipsnio 2 dalimi, pagal Konvenciją taikomi prabos standartai yra Nuolatinio komiteto apibrėžti prabos standartai.

2.3. Nuokrypis

Neleidžiamas joks neigiamas ant gaminio nurodyto prabos standarto nuokrypis.

2.4. Lydmetaliu naudojimas

2.4.1. Vadovaujama šiais principais:

- a) lydmetali galima naudoti tik sujungimo tikslais;
- b) lydmetaliu prabos standartas turi būti toks pat, kaip ir gaminio prabos standartas;
- c) jei naudojamas žemesnio prabos standarto lydmetalis, visas gaminy turi atitikti leidžiamą prabos standartą.

2.4.2. Praktiniais sumetimais taikomas šių principų išimtis ir kitus sujungimo metodus apibrėžia Nuolatinis komitetas.

2.5. Netauriųjų metalų dalių ir nemetalinių dalių naudojimas tauriųjų metalų gaminiuose

2.5.1. Tauriųjų metalų gaminiuose leidžiama naudoti netauriųjų metalų dalis ir nemetalines dalis, siekiant užtikrinti mechaninę funkciją, kuriai taurieji metalai nėra tinkami dėl jų stiprumo ar patvarumo, laikantis šių sąlygų:

- a) netauriųjų metalų dalių ir nemetalinių dalių, jei jos matomos, spalva turi aiškiai skirtis nuo tauriojo metalo;
- b) netauriųjų metalų dalys ir nemetalinės dalys neturi būti padengtos ar apdorotos taip, kad atrodytų kaip taurusis metalas;
- c) netauriųjų metalų dalys ir nemetalinės dalys neturi būti naudojamos siekiant sutvirtinti, pasunkinti ar užpildyti ertmes;
- d) jei praktiškai įmanoma, netauriųjų metalų dalys žymimos užrašu „METAL“.

2.5.2. Nuolatinis komitetas gali priimti sprendimą dėl papildomų išsamių nurodymų ar netauriųjų metalų dalims, nemetalinėms dalims ir medžiagoms taikomų išimčių.

2.6. Daugiametaliai gaminiai

2.6.1. Tauriųjų metalų gaminiuose leidžiama naudoti netauriųjų metalų dalis ir nemetalines dalis kaip puošybos elementus, laikantis toliau nustatytų sąlygų:

- a) netauriųjų metalų dalys ir nemetalinės dalys turi būti aiškiai matomos visa apimtimi;
- b) jų spalva turi skirtis nuo tauriojo metalo (t. y. jos neturi būti padengtos ar apdorotos taip, kad atrodytų kaip taurusis metalas);
- c) netauriųjų metalų dalys žymimos užrašu „METAL“.

2.6.2. Nuolatinis komitetas gali priimti sprendimus dėl papildomų išsamių nurodymų ar išimčių.

2.7. Tauriųjų metalų gaminių danga

Nuolatinis komitetas priima sprendimą dėl leidžiamų dangų ir dėl techninių priežasčių taikomų išimčių.

II PRIEDAS

Igaliotosios (-ųjų) prabavimo įstaigos (-ų) vykdoma kontrolė

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Įgaliotoji prabavimo įstaiga (toliau – prabavimo įstaiga) turi laikytis sąlygų ir reikalavimų, kaip nurodyta Konvencijos 5 straipsnio 2 dalyje, ne tik pranešimo depozitarui teikimo momentu, bet ir visada vykdydama veiklą vėliau.

1.2. Prabavimo įstaiga tikrina, ar jai pateikti tauriųjų metalų gaminiai, kuriuos prašoma išspauduoti bendruoju kontrolės ženklu, atitinka Konvencijos I priede nustatytas sąlygas.

1.3. Prabavimo įstaiga turi turėti kompetentingą tyrimų laboratoriją tauriųjų metalų gaminiams tirti. Iš esmės laboratorija turi gebėti tirti tuos tauriųjų metalų gaminius, kurie bus išspauduojami bendruoju kontrolės ženklu, naudodama patvirtintus tikrinimo metodus (žr. 3.2 papunktį). Prabavimo įstaiga tikrinimo darbus gali perduoti atlikti kitam subjektui. Nuolatinis komitetas apibrėžia tikrinimo darbų perdavimo kitam subjektui sąlygas. Jis taip pat paskelbia tyrimų laboratorijos vertinimo reikalavimų gaires.

1.4. Laboratorijos kompetenciją patvirtina jos akreditavimas pagal ISO 17025 standartą arba lygiavėčio kompetencijos lygio įrodymas.

1.5. Lygiavertis kompetencijos lygis pasiekiamas, kai prabavimo įstaiga įdiegia valdymo sistemą, atitinkančią pagrindinius ISO 17025 standarto reikalavimus, ir sėkmingai dalyvauja tarptautinėje kvalifikacijos patikrinimo (tauriųjų metalų) programoje „Round Robin“. Programą „Round Robin“ organizuoja Nuolatinis komitetas arba kita Nuolatinio komiteto paskirta institucija. Nuolatinis komitetas apibrėžia, kaip pasiekiamas ir patikrinamas lygiavertis kompetencijos lygis. Jis taip pat paskelbia programai „Round Robin“ skirtas gaires, kuriose nurodomas dalyvavimo lygis ir veiksmingumo kriterijai.

1.6. Nuolatinis komitetas teikia papildomų nurodymų dėl Konvencijos 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų, konkrečiai dėl prabavimo įstaigos darbuotojų nepriklausomumo.

2. Tikrinimas

2.1. Jei prabavimo įstaiga nustato, kad visos gaminio metalinės dalys užbaigtos, o gaminys atitinka Konvencijos I priedo nuostatas, ji, gavusi prašymą, išspauduoja gaminį prabavimo įstaigos ženklu ir bendruoju kontrolės ženklu. Tais atvejais, kai gaminys yra išspauduojamas bendruoju kontrolės ženklu, prabavimo įstaiga, prieš išleisdama gaminį, privalo įsitikinti, kad gaminys yra išspauduotas visapusiškai laikantis tolesnių punktų nuostatų.

2.2. Tauriųjų metalų gaminių, kuriuos prašoma išspauduoti bendruoju kontrolės ženklu, tikrinimą sudaro šie du etapai:

- a) partijos homogeniškumo įvertinimas ir
- b) lydinio prabos nustatymas (tyrimas).

2.3. Tyrimo tikslas yra nustatyti lydinio arba tauriojo metalo gaminio atitiktį.

3. Tikrinimo ir analizės metodai

3.1. Prabavimo įstaiga partijos homogeniškumą gali įvertinti bet kuriuo Nuolatinio komiteto apibrėžtu tikrinimo metodu.

3.2. Prabavimo įstaiga tauriųjų metalų gaminius tiria bet kuriuo Nuolatinio komiteto apibrėžtu patvirtintu analizės metodu.

4. Bandinių ėmimas

Iš partijos tikrinimui ir analizei imamų vienetų skaičius ir bandinių iš tų vienetų skaičius turi būti pakankamas partijos homogeniškumui nustatyti ir visų kontroliuojamų partijos gaminių visų dalių atitikčiai reikiamam prabos standartui užtikrinti. Bandinių ėmimo taisyklės nustato Nuolatinis komitetas.

5. Įspaudavimas

5.1. Principas

5.1.1. I priede nurodytus kriterijus atitinkantys gaminiai įspauduojami 5.5 papunktyje apibrėžtu bendroju kontrolės ženklų (BKŽ), vadovaujantis šiame priede išdėstytais reikalavimais.

5.1.2. BKŽ įspauduojamas kartu su kitais ženklais (kai kurie ženklai gali būti kombinuojami), o juose nurodoma toliau pateikta būtiniausia informacija:

a) gaminio gamintojas (ar importuotojas): ši informacija nurodoma 5.4 papunktyje aprašytu registruotu atsakomybės ženklu;

b) gaminį kontroliavęs subjektas: ši informacija nurodoma prabavimo įstaigos ženklu;

c) tauriojo metalo, esančio gaminio sudėtyje, kiekis: ši informacija nurodoma prabos įspaudu su arabiškais skaitmenimis ir

d) tauriojo metalo, iš kurio pagamintas gaminys, rūšis: ši informacija nurodoma ženklu, simboliu arba forma, nurodančia tauriojo metalo rūšį.

5.1.3. Nuolatinis komitetas nustato, kuriais iš nurodytų ženklų turi būti ženklinami gaminiai ir kuriuos galima kombinuoti.

5.2. Įspaudavimo būdai

Priimtini įspaudavimo būdai yra mechaninis įspaudavimas ir ženklinimas lazeriu. Nuolatinis komitetas gali nustatyti kitus gaminių įspaudavimo būdus.

5.3. Įspaudavimo vieta

Jei įmanoma, visi ženklai įspauduojami netoli vienas kito. Kitus ženklus (pvz., ženklas, kuriame nurodyti metai), kurie neturi būti painiojami su aprašytais ženklais, leidžiama naudoti kaip papildomus ženklus.

5.4. Atsakomybės ženklų registras

5.1.2 punkto a papunktyje nurodytas atsakomybės ženklas įregistruojamas Susitariančiosios Valstybės oficialiame registre ir (arba) vienoje iš jos prabavimo įstaigų, kuri kontroliuoja aptariamą gaminį.

5.5. Bendrasis kontrolės ženklas (BKŽ)

5.5.1. Aprašymas

5.5.1.1. BKŽ yra atitikties ženklas, patvirtinantis, kad tauriųjų metalų gaminyje buvo kontroliuojamas, vadovaujantis Konvencijoje nustatytais reikalavimais, išdėstytais šiuose prieduose ir Techninių sprendimų rinkinyje. BKŽ sudaro brūkšniuotame fone reljefiškai pavaizduotos svarstyklės, esančios skirtingų geometrinių formų rėmeliuose.

5.5.1.2. BKŽ gali būti naudojamas kartu su prabos ir tauriojo metalo ženklu; tokiu atveju jis yra skirtingų geometrinių formų rėmeliuose, kuriuose nurodytas tauriojo metalo pobūdis ir reljefiškai pavaizduotas arabiškas skaičius, atitinkantis gaminio prabos standartą, matuojamą tauriojo metalo dalimis lydinio masės tūkstantyje dalių (1 tipas).

5.5.1.3. BKŽ gali būti naudojamas tik kaip atitikties ženklas; tokiu atveju jis įreminamas standartizuotame aštuonkampiniame rėmelyje, kaip aprašyta toliau (2 tipas).

1 tipas				2 tipas
Platina	Auksas	Paladis	Sidabras	

5.5.2. Patvirtinti dydžiai

Patvirtintus BKŽ ir kitų privalomų ženklų dydžius apibrėžia Nuolatinis komitetas.

5.6. Gaminiai iš kelių to paties tauriojo metalo lydinių

Kai gaminyje yra iš skirtingų to paties tauriojo metalo lydinių, jis išspauduojamas jame esančio žemiausios prabos lydinio ženklu ir BKŽ. Išimtis gali nustatyti Nuolatinis komitetas.

5.7. Gaminiai, susidedantys iš atskirų dalių

Jeigu gaminyje susideda iš suveriamų ar lengvai atskiriamų dalių, pirmiau minėtais ženklais, jei įmanoma, išspauduojama pagrindinė gaminio dalis. Jei praktiškai įmanoma, BKŽ išspauduojamos ir mažesnės dalys.

5.8. Mišrūs tauriojo metalo gaminiai

5.8.1. Jei gaminyje sudaro skirtingų tauriųjų metalų lydiniai ir jei kiekvieno lydinio spalva bei dydis (plotas) aiškiai matomi, 5.1.2 papunktyje nurodytais ženklais išspauduojamas vienas tauriojo metalo lydinys, o atitinkamu BKŽ (1 tipo) – kitas ar kiti.

5.8.2. Jei gaminyje sudaro skirtingų tauriųjų metalų lydiniai ir jei kiekvieno lydinio spalva bei plotas (dydis) nėra matomi, 5.1.2 papunktyje nurodytais ženklais ir atitinkamu BKŽ išspauduojamas mažiausiai taurus metalas. Tauresni metalai BKŽ gali būti neišspauduojami.

5.8.3. Papildomas taisykles ir techninėmis priėžastimis pagrįstas išimtis nustato Nuolatinis komitetas.

5.9. Daugiametaliai gaminiai

5.9.1. Ženkli, nurodyti 5.1.2 papunktyje, išpauduojami daugiametalio gaminio tauriojo metalo dalyje. Ženkli „METAL“ (ar jam lygiavertis ženkli) išpauduojamas metalinėje dalyje, remiantis Konvencijos I priedo 2.6 punktu.

9.9.2. Nuolatinis komitetas gali priimti sprendimus dėl papildomų išsamių nurodymų ar išimčių.